Міністерство освіти і науки України
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Придніпровський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП", (м. Кременчук)
Університет економіки (м. Бидгощ, Польща)
Ґданська політехніка (Politechnika Gdańska) (Ґданськ, Польща)
Вища школа внутрішньої безпеки (м. Лодзь, Польща)
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
Криворізький національний університет

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Матеріали конференції

22 лютого 2024 р.

Кременчук
2024

УДК 332.1(477)(082)
А43

Організаційний комітет конференції:

Михайло Гончаренко (голова), д-р екон. наук, доц., віцепрезидент МАУП (м. Київ)
Вадим Татарінов (заступник голови), канд. екон. наук, директор Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Сергій Храпатий, д-р фіз.-мат. наук, проф., віцепрезидент МАУП (м. Київ)
Ірина Капеліста, канд. наук з держ. упр., директор Центру організації наукової роботи та інновацій в освітньому процесі МАУП (м. Київ)
Izabela Balynska, Dr., Professor, Vice-Rector for Didactics, University of Internal Security (WSBW) of Łódź
Iryna Klimkova, Dr., Professor, Vice-Rector for Foreign Studies and International Cooperation, University of Internal Security (WSBW) of Łódź
Marzena Sobczak-Michałowska, Dr., Professor, Vice-Rector for International Relations, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz
Svitlana Kashuba, Dr, Professor, Director of the European Institute, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz
Цезар Марконетті, проф. статистики, Університет Буенос-Айреса (м. Буенос-Айрес, Аргентина)
Ольга Маслак, д-р екон. наук, проф., КрНУ ім. Михайла Остроградського (м. Кременчук)
Юлія Заволока, канд. екон. наук, доц., заступник директора із забезпечення якості освітнього процесу та наукової діяльності, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Аліна Єфременко, канд. екон. наук, доц., завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Юлія Малашенко, канд. екон. наук, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Валентин Гноєвий, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економічного проєктування та маркетингу Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Лариса Олексієнко, канд. пед. наук, завідувач кафедри соціальної роботи та мовної підготовки Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Євген Афанасьєв, д-р екон. наук, проф., проф. кафедри менеджменту і адміністрування Криворізького національного університету (м. Кривий Ріг)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

А43 **Актуальні проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіону в умовах сучасних глобальних викликів:** матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Кременчук, Придніпровський інститут МАУП, 22 лютого 2024 р.) / за заг. ред. В. В. Татарінова. 2024. 423 с. : іл. Бібліогр. у кінці ст.

До збірника включено тези доповідей учасників, які досліджують актуальні проблеми економічного, соціально-культурного, інвестиційного та інноваційного розвитку економіки регіону.

УДК 332.1(477)(082)

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2024

Д. І. КУЧЕР
Специфіка відтворення неологізмів сучасної англійської мови *200*

Р. В. ЛЕВКІНА, С. А. УРАЗГІЛЬДЯЄВ
Теоретико-методичні основи соціально-економічної взаємодії суб'єктів підприємництва *201*

Л. ЛИМАР, А. В. ЛІЩЕНКО
Теоретичні основи внутрішнього контролю фінансових результатів підприємства *203*

В. В. ЛИННИК
Міжнародний захист прав біженців *205*

Ю. В. ЛИТВИН
Інноваційні підходи для підтримки малого та середнього бізнесу *207*

С. М. ЛИТВИНЕНКО
Вплив цифрової економіки на ринок праці *209*

М. С. ЛИТВИН
Удосконалення механізму забезпечення економічної безпеки регіонів *211*

Я. В. ЛІСНА
Завдання та функції соціального працівника у роботі з прийомними сім'ями *213*

Е. В. ЛІТВІНОВА
Сучасні тренди кадрової політики як ключовий фактор соціально-економічного розвитку організації *215*

А. В. ЛІЩЕНКО
Система забезпечення економічної безпеки підприємства *217*

Е. О. ЛОБАНОВ
Історичний розвиток та лінгвістичні особливості германських мов *218*

Г. А. ЛУКАНСЬКА
Тенденції розвитку гендерно чутливої мови у світі *220*

Г. А. ЛУКАНСЬКА, С. О. ОХРІМЧУК
Соціально-педагогічна робота з жінками — жертвами домашнього насильства — гостра необхідність суспільства *222*

В. І. ЛЯШЕНКО, С. В. ІВАНОВ, І. Ю. ПІДОРИЧЕВА
Смарт-фінанси в умовах цифровізації як драйвер повоєнного резільєнтного відновлення та розвитку підприємництва *224*

Н. В. МАГАС, О. В. КУТ
Шляхи та напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах *228*

Ю. А. МАЛАШЕНКО, О. Ф. КРИШАН, В. Є. МАЛАШЕНКО
Методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства *231*

П. С. МАМЕТЬЄВА
Теоретичний аналіз психологічних особливостей жінок, що пережили насилля *233*

додати до тих 3 % зростання, які прогнозує на 2024 р. МВФ, то сумарно глобальна економіка могла б зростати на 6–7.5% щорічно, що є справжнім економічним процвітанням [3].

Тези підготовлено в рамках виконання науково-дослідного проєкту НАН України “Механізми структурної трансформації підприємницького сектору України на засадах резільєнтного розвитку економіки” (№ держреєстрації 0123U100206).

Джерела

1. *Хомич Б.* В яких сферах найбільше використовуватимуть генеративний ШІ у 2024 році. https://nv.ua/ukr/opinion/ekspert-rozpoviv-chogo-chekati-vid-shi-u-2024-roci-50386530.html
2. *Рубан О.* В Україні швидко розвиваються цифрові фінанси: Коли AI замінить банківські відділення? https://biz.nv.ua/ukr/experts/ai-ta-bankivski-viddilennya-trendi-u-cifrovih-finansah-ostanni-novini-50386467.html
3. *Іван Компан І.* Викладач Единбурзької бізнес-школи. Кого замінить штучний інтелект? https://nv.ua/ukr/opinion/vartist-naybilshogo-u-sviti-virobnika-mikroshem-zrosla-do-592-mlrd-shcho-ce-oznachaye-50386407.html

Н. В. МАГАС
канд. екон. наук, доц.
заступник завідувача кафедри, менеджменту, економіки та туризму
Львівський інститут ПрАТ “ВНЗ “МАУП”

О. В. КУТ
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності Менеджмент
Львівський інститут ПрАТ “ВНЗ “МАУП”

ШЛЯХИ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У сьогоднішніх умовах можна з упевненістю сказати, що конкуренція існує майже в кожному секторі бізнесу. Справедливо стверджувати, що конкуренція дає стимул для розвитку, сприяє появі нових продуктів і послуг, підвищенню їх якості та сервісу, покращує їхню якість та сервіс. Аналіз конкурентоспроможності допомагає виявити конкурентів, оцінити їх сильні та слабкі сторони, знати поведінку своїх конкурентів, дослідити знання та вміння, прогнозувати поведінку конкурентів, тим самим може допомогти компанії краще зрозуміти, які продукти та послуги вона повинна пропонувати і як вона може знайти своїх конкурентів.

Аналіз існуючих конкурентів дає змогу краще розуміти які продукти та послуги слід пропонувати, як знаходити ринки збуту та як позиціонувати свій бізнес на ринку. В процесі дослідження можна визначити позицію свого бізнесу на ринку а також дослідити інформацію конкурентів, вести моніторинг веб-сайтів конкурентів в інтернеті, слідкування за рекламою, переглядати статті про конкурентів у засобах масової інформації.

Підвищення конкурентоспроможності підприємства необхідно розглядати як довгостроковий послідовний процес пошуку й реалізації управлінських рішень у всіх сферах його діяльності, здійснюваний планомірно, відповідно до обраної стратегії довгострокового розвитку.

До організаційних заходів, що підвищують рівень конкурентоспроможності підприємства, відносять [3]:

- забезпечення пріоритетності продукції;
- зміну якості виробу і його технічних параметрів з метою обліку вимог споживача та його конкретних запитів;
- виявлення переваг товару порівняно із замінниками;
- виявлення недоліків товарів-аналогів, які випускають конкуренти;
- вивчення заходів конкурентів з удосконалення аналогічних товарів;
- виявлення й використання цінових факторів підвищення конкурентоспроможності продукції;
- нові пріоритетні сфери використання продукції;
- диференціація продукції, що забезпечує відносно стійкі переваги споживачів, які віддаються певним видам взаємозамінних товарів.

Створення ефективної моделі формування і реалізації конкурентної стратегії є дуже важливим і актуальним питанням для підприємств, це зумовлено тим, що конкурентна стратегія забезпечує адаптивність до практичної діяльності в реальних умовах господарювання і розвитку у ринковій економічній системі, особливо їх в умовах фінансової кризи.

Для підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства, виокремлюють заходи, які носять організаційний характер, а саме: • розставити пріоритети продукції та її забезпечення; • зміна параметрів виробництва та підвищення якості продукції, з урахуванням всіх смакових особливостей клієнтів і їх конкретних запитів; • дослідження якісних переваг товарів в порівнянні з товарами-замінниками та продукцією конкурентів; • виявлення існуючих недоліків, які виготовляють конкуренти; • пошук нових шляхів покращення асортименту та якості наданих послуг, які використовують конкуренти; • виявлення цінових чинників, що відповідають за підвищення конкурентоспроможності випущеної продукції; • пошук нових джерел збуту продукції; • урізноманітнення асортименту і якості продукції, яка впливає на стійкість підприємства; • постійна робота, спрямована на дослідження ринку і проведення реклами.

Забезпечення рівня високої конкурентоспроможності означає, що всі ресурси, які використовує підприємство, більш продуктивні і приносять великий прибуток, ніж його ринкові конкуренти. З цього випливає, що підприємство займає стабільне місце на ринку товарів і послуг та його продукція

користується постійним попитом споживачів. Водночас керівництво підприємства повинно вміти прослідковувати зміни, що відбуваються в умовах господарювання, і проводити різні перетворення в політиці ведення виробництва та реалізації товарів. Такими перетвореннями можуть бути диверсифікація виробництва, вихід на нові ринки, зміна товарної політики, створення спільних виробництв, впровадження нових технологій, модернізація форм збуту продукції.

В узагальненому вигляді поняття "конкурента перевага" являє собою фактор чи комбінацію факторів, що робить діяльність підприємства більш успішною порівняно з конкурентами в конкурентному середовищі й не може бути легко повторена конкурентами.

В торговельному підприємстві конкуруючою є продукція. В цілому, до чинників, що забезпечують конкурентоспроможність продукції належать: продукт, ціна, канали збуту, реалізація, рівень кадрового потенціалу та управлінських структур [2].

Говорячи про конкурентоспроможність, варто зазначити причини загалом низької конкурентоспроможності економіки України. До них відносять закритість пострадянської економічної структури, низькі темпи науково-технічного прогресу, необхідність переорієнтації вітчизняних виробників на світові ринки тощо [1].

Вчені визначили декілька напрямів підвищення конкурентоспроможності в умовах сучасної економічної нестабільності та кризових ситуацій. Головним завданням зараз є вибіркова підтримка технічних та експортно-орієнтованих продуктів, які з часом будуть переглядатися відповідно до галузевих пріоритетів.

Закордонний досвід показує, що сильні держави можуть проводити цілеспрямовану промислову політику з певними мінімальними обсягами навіть за складних економічних умов. Йдеться про формування ідеології промислової політики, придатної для ринкових умов, вимог національної незалежності та ефективної інтеграції у світову економічну систему.

Джерела

1. *Борисенко З.* Конкурентна політика як передумова ефективності ринку. *Економіка України*. 2006. № 5. С. 28–33.
2. *Дідівська Л.* Сучасний розвиток конкурентного середовища ринку споживчих товарів України. *Банківська справа*. 2021. № 2. С. 48–67.
3. *Кузьмін О. Є., Горбаль Н. І.* Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. для студ. спец. "Міжнародна економіка". Львів: Компакт-ЛВ, 2005. 304 с.
4. *Химич І. Г., Тимошик Н. С., Подвірна Т. В.* Підприємницькі ризики як можливість забезпечення конкурентоспроможності. Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Харків. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. С. 451-453. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/32940/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D